

[Miljøministeren]

år kan forvente, at en række af de arealer, som nu udnyttes intensivt, vil overgå til en mere ekstensiv udnyttelse. På den baggrund kan man naturligt rejse spørgsmålet, om der så overhovedet er behov for en stramning af naturfredningsloven på dette tidspunkt. Det er imidlertid regeringens opfattelse, at ekstensivering ikke i sig selv vil yde den nødvendige beskyttelse af de omhandlede naturtyper, og at der derfor er behov for dette lovinitiativ. Og det har jeg som nævnt før gode grunde til at antage at et flertal i Folketinget er enig i.

De nævnte ændringer skal ses i snæver tilknytning til forslaget om at indføre en plejeplicht for de arealer, der omfattes af de pågældende regler, hvis de ejes af amtskommuner og kommuner samt naturligvis også statslige myndigheder. Endvidere får amtskommunerne en ret til at pleje de tilsvarende privatejede områder.

Lovens afsnit om fortidsminder er skrevet om. Det er sket for at gøre det mere overskueligt. Men samtidig indeholder forslagens fortidsmindekapitel nogle væsentlige nyskabelser.

Det foreslås at beskytte sten- og jorddiger på linje med de øvrige væsentlige kulturhistoriske landskabelementer. Ud over den kulturhistoriske betydning fremgår det af redegørelsen om en grøn strategi, at digerne også udgør væsentlige biotoper. Men ud fra en erkendelse af digernes betydning som menneskeskabte landskabelementer, der vidner om ejendomsforhold og driftsformer gennem tiderne, er digerne indarbejdet i fortidsmindekapitlet.

En landsdækkende nyregistrering af fortidsminderne, som Miljøministeriet gennemfører, har vist, at fortidsminder er stærkt truet af de moderne driftsformer i landbruget. Dyrkningen med store maskiner helt op til fortidsminderne har ikke kunnet undgå at give beskadigelse og at fremme en udskridning af fortidsminderne. For at sikre fortidsminderne foreslås det derfor, at en zone på 2 m omkring de fortidsminder, hvor dyrkning kan volde skade, skal friholdes til dyrkning, det vil sige, at 2-meter-zonen ikke umiddelbart gælder ved stendiger, milepæle, vildtbanesten m.v. Dermed sikres fortidsminderne og også de arkæologiske lag, som ligger umiddelbart omkring fortidsminderne som resultat af udskridningerne. Med denne meget moderate zone vil der ikke blive grebet væsentligt ind i dyrkningsretten,

men zonen vil have uvurderlig betydning for fortidsminderne. Samtidig foreslås det til gengæld at opgive den 5-meter-zone, som i skovene hidtil har skullet friholdes for genplantning.

Ud over disse ændringer er der foreslået forskellige andre ændringer i bestemmelserne, hvor den hidtidige administration af loven har godtgjort, at det vil være hensigtsmæssigt, og hvor det er nødvendigt for at kunne realisere de tilkendegivelser, som regeringen ved tidligere lejligheder har fremsat over for Folketinget.

Der foreslås bl.a. ændring i bestemmelserne i kapitel XI, som har til formål at styrke de nationale og internationale bestræbelser på at beskytte truede dyre- og plantearter.

Idet jeg henviser til lovforslaget med bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale det til Folketingets velvillige behandling.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om støtte til naturbevaring, naturgenopretning, statslig skovtilplantning og friluftsliv.

(Lovforslag nr. L 214).

Lovforslaget er resultatet af et omfattende og grundigt forarbejde. Det er udarbejdet på grundlag af regeringens redegørelse af 2. marts 1987 til Folketinget om en samlet strategi på marginaljordsområdet, min redegørelse af 2. marts 1987 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om naturbevaring og friluftsliv m.v. og de drøftelser, der har været i Folketinget på baggrund af disse redegørelser. Jeg henviser i denne forbindelse især til betænkningen af 3. juni 1987 fra Miljø- og Planlægningsudvalget.

Det foreliggende lovforslag skal endvidere – sammen med forslag til lov om ændring af naturfredningsloven og forslag til skovlov samt landbrugsministerens forslag til lov om ændring af lov om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget (sociostrukturelle foranstaltninger) og en kommende ændring af skovstøtteleven – ses i sammenhæng med den skovpolitiske redegørelse og betænkningen fra Landbrugsministeriets Struktur- og Planudvalg.

Lovforslaget tilsigter at skabe et instrument, hvormed realiseringen af regeringens marginaljordsstrategi kan ske. Støtte til naturbevaring og naturgenopretning vil være et vigtigt virkemiddel i dette arbejde.